

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра загальної педагогіки та дошкільної освіти

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

НАСТУПНІСТЬ У ДІЯЛЬНОСТІ ЗДО ТА НУШ

підготовки бакалавра

спеціальності 012 Дошкільна освіта

освітньо-професійної програми Дошкільна освіта

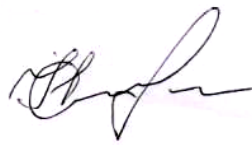
Луцьк – 2022

Силабус освітнього компонента «Наступність у діяльності ЗДО та НУШ» підготовки бакалавра, галузі знань *01 Освіта / Педагогіка*, спеціальності *012 Дошкільна освіта*, за освітньо-професійною програмою *Дошкільна освіта*.

Розробник: В.З. Антонюк, доцент кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти, кандидат педагогічних наук

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

Семенова Н.І.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти

протокол № 1 від 30 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри:

проф. Семенов О.С.

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1.

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна (очна) форма навчання	01 Освіта / Педагогіка 012 Дошкільна освіта Дошкільна освіта Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Вибірковий
Кількість годин/кредитів: 150/5		Рік навчання – 2
		Семестр – 3
ІНДЗ: немає		Лекції – 10 год
		Практичні (семінарські) – 20 год Лабораторні – Індивідуальні –
		Самостійна робота – 110 год
		Консультації – 10 год
	Форма контролю: залік	
Мова навчання: українська		

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові – Антонюк Володимир Зіновійович

Науковий ступінь – кандидат педагогічних наук

Вчене звання – доцент

Кафедра загальної педагогіки та дошкільної освіти

Посада - доцент

Контактна інформація 0507358428

Antonuk.Volodymyr@vnu.edu.ua

Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Дисципліна «Проблеми наступності дошкільної та початкової освіти» належить до переліку вибірових навчальних дисциплін, що пропонуються в рамках циклу професійної підготовки бакалаврів зі спеціальності «Дошкільна освіта» на другому році навчання. Вона забезпечує загальний та професійний розвиток бакалавра та спрямована на отримання поглиблених знань з проблем готовності та адаптації дитини до навчання в початковій школі, необхідних для подальшої успішної роботи.

Зміст дисципліни: теоретичні передумови наступності у навчально-виховному процесі ЗДО і школи; фізична готовність старших дошкільників до навчання у школі; особистісний, соціальний, інтелектуальний, емоційно-вольовий компоненти психологічної готовності старших дошкільників до навчання у школі; методики виявлення готовності дитини до школи; адаптація дітей до школи; гра як засіб формування готовності дітей до навчання в школі; проблеми реалізації наступності дошкільної і початкової освіти у дітей з особливими потребами; взаємодія сім'ї та ЗДО у підготовці дітей до школи; проблеми наступності дошкільної та початкової освіти за кордоном.

Основними методами роботи під час вивчення дисципліни є: проблемна лекція, інформаційно-цифрові методи, ігрові методи, робота в малих групах, підготовка і захист індивідуальних науково-дослідницьких завдань.

2. Пререквізити. Постреквізити.

Пререквізити. Попередніми ОК на яких базується освітня компонента «Наступність у діяльності ЗДО та НУШ» є: педагогіка дошкільна, психологія педагогічна та дитяча, фахові методики дошкільної освіти.

Постреквізити. Студенти під час засвоєння ОК будуть знати методи формування фізичної та психологічної готовності дітей до НУШ, володітимуть формами та методами роботи з батьками з метою формування готовності старших дошкільників до НУШ. Одержані знання будуть необхідні для вивчення навчальної дисципліни «Освітнє партнерство закладу дошкільної освіти», «Розвиток творчої особистості дитини дошкільного віку», успішного проходження практики в ЗДО.

3. Мета і завдання освітнього компонента

Метою викладання ОК «Наступність у діяльності ЗДО та НУШ» є розкриття загальних закономірностей та індивідуальних особливостей психічного розвитку дітей п'яти і шести років, дати порівняльний аналіз їхньої адаптації до школи та до вимог навчальної діяльності і тим самим сприяти підготовці вчителя до роботи з першокласниками.

Завданням вивчення освітнього компонента «Наступність у діяльності ЗДО та НУШ» є:

– засвоєння та усвідомлення слухачами змісту, організаційних форм і методів навчання й виховання дітей дошкільного віку у закладі дошкільної й сім'ї з метою їх підготовки до навчання у школі.

– набуття слухачами вміння планувати, організовувати і реалізовувати пізнавальні розвиваючі і виховні аспекти педагогічного процесу, які сприяють підготовці дитини до навчання у школі.

Силабус курсу «Наступність у діяльності ЗДО та НУШ» містить інформацію про навчання і виховання дітей, які стоять на порозі школи. Вона ґрунтується на класичних і соціальних дослідженнях, даних суміжних наук, на сучасних концепціях дошкільного виховання, передовому педагогічному досвіді. Силабус курсу передбачає тісний зв'язок з практикою підготовки дітей до школи у сім'ї та закладі дошкільної освіти.

4. Результати навчання (компетентності)

Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	здатності розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності	КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії. КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
Спеціальні	КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку

<p>(фахові) компетентності</p>	<p>базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).</p> <p>КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p>КС-6. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.</p> <p>КС-12. Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.</p> <p>КС-14. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок здорового способу життя як основи культури здоров'я (валеологічної культури) особистості</p> <p>КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.</p>
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПР-4. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p>ПР-5. Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.</p> <p>ПР-12. Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.</p> <p>ПР-13. Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю</p> <p>ПР-14. Мати навички збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я дітей.</p> <p>ПР-19. Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.</p>

Soft skills: (т. зв. «м'які навички», «соціальні навички», «універсальні навички» чи «навички успішності»): навички комунікації; здатність брати на себе відповідальність; вміння налагоджувати міжособистісні контакти; працювати в команді; розуміння важливості дедлайнів; здатність логічно і системно мислити; креативність; вміння прогнозувати, гнучкість, швидка адаптація до змін та інше.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ:

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації: словесні: лекція із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація, платформа Zoom, Office 365), пояснення, розповідь, бесіда; наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація; практичні: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом науково-педагогічного викладача; самостійна робота здобувачів освіти: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

5) Інтерактивні методи навчання, методи розвитку критичного мислення.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

5. Структура освітнього компонента

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Психолого-педагогічні аспекти проблеми наступності дошкільної та початкової освіти						
Тема 1. Теоретичні передумови наступності у навчально-виховному процесі ЗДО і школи.	13	2	2	8	1	Р,Т/10
Тема 2. Фізична готовність старших дошкільників до навчання у школі.	17		2	14	1	РМГ,Т/10
Тема 3. Особистісний компонент психологічної готовності старших дошкільників до навчання у школі.	13	2	2	8	1	Р,Т /10
Тема 4. Соціальний компонент психологічної готовності дитини до шкільного навчання.	17		2	14	1	Р,Т /10
Тема 5. Інтелектуальний компонент психологічної готовності дитини до школи.	13	2	2	8	1	РМГ/10
Тема 6. Емоційно-вольовий аспект психологічної готовності дитини до школи.	17		2	14	1	Р,Т /10
Разом за модулем 1	90	6	12	66	5	60
Змістовий модуль 2. Основні напрями забезпечення наступності дошкільної та початкової освіти.						
Тема 7. Методики виявлення готовності дитини до школи.	13	2	2	8	1	РМГ/10
Тема 8. Адаптація дітей до школи.	17		2	14	1	Р,Т /10
Тема 9. Гра як засіб формування готовності дітей до навчання в школі.	13	2	2	8	1	РМГ,Т /10
Тема 10. Проблеми реалізації наступності дошкільної і початкової освіти у дітей з особливими потребами	17		2	14	1	Р,Т /10
Разом за модулем 2	60	4	8	44	4	40
Види підсумкових робіт (за потреби)						Бал
Модульна контрольна робота (немає)						

ІНДЗ (немає)						
Інше (вказати) Готовність студентів до практичних занять по темах: 1, 2, 3, 4 оцінюється максимально 7 балів. Теми: 5,6,7,8,10,11,12 оцінюються по 8 балів. Тема 9 оцінюється в 16 балів, бо вона включає в себе виконання двох практичних.						100
Разом: 100 балів.						
Всього годин/Балів	150	10	20	110	10	

Примітки: ^{1/} Teams, Zoom – може застосовуватися одна з платформ або їхній симбіоз для здобувачів освіти з індивідуальним планом навчання та/або під час реалізації освітнього процесу в Університеті в дистанційному режимі, відповідно до Положення про електронний курс освітнього компонента у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, Положення про дистанційне навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, наказів ректора.

^{2/} *Методи та форми контролю:* ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/РС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, аналітичне есе, УО – усне опитування тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота студентів включає опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу, вивчення окремих питань, що не були розглянуті в курсі лекцій, підготовку до практичних занять, яка передбачає, зокрема, виконання системи вправ практичного характеру.

Таблиця 3

№ з/п	Тема	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Психолого-педагогічні аспекти проблеми наступності дошкільної та початкової освіти		
1.	1. Педагогічні умови забезпечення наступності в особистісно-орієнтованій освіті дітей дошкільного та молодшого шкільного віку.	5
	2. Особливості пізнавальних процесів шестирічних дітей, які починають систематично навчатися.	5
	3. Особливості психічного розвитку дітей 6-го віку та організація навчально-виховної роботи з ними.	5
	4. Психолого-педагогічні умови розвитку самооцінки у дітей дошкільного віку	5
	5. Складові компоненти шкільної зрілості дошкільнят.	5
	6. Варіанти несприятливого розвитку навчання дитини в школі при особистісній неготовності.	5
	7. Особливості становлення соціального досвіду дітей дошкільного віку.	5
	8. Пізнавальна активність як умова формування інтелектуальної готовності дошкільників до шкільного навчання.	5
	9. Основні показники емоційно-вольової готовності.	5
	10. Емоційна збудливість як вікова особливість старших дошкільників.	5
	11. Діяльність як джерело дитячих емоцій.	5
Змістовий модуль 2. Основні напрями забезпечення наступності дошкільної та початкової освіти.		
2.	1. Застосування здоров'язбережувальних та здоров'яформувальних технологій у ЗДО.	5

2. Методичні основи забезпечення рухового режиму у дитячому садку.	5
3. Спільна робота ЗДО і родини в мовленнєвій підготовці дитини старшого дошкільного віку до школи	5
4. Співпраця ЗДО з родиною у здійсненні соціально-морального виховання дитини молодшого дошкільного віку.	5
5. Педагогічні умови виховання самостійності у дітей раннього та дошкільного віку.	5
6. Психологічні особливості гри дітей дошкільного віку	5
7. Здійснення фізичного виховання дитини молодшого дошкільного віку засобами рухливої гри.	5
8. Формування граматичної правильності мовлення дітей молодшого дошкільного віку в процесі режимних моментів	5
9. Організація процесу адаптації майбутніх першокласників.	5
10. Методики діагностики фізіологічної готовності до школи.	5
11. Методики діагностики особистісно-соціальної готовності до школи.	5
Разом	110

IV. Політика оцінювання

Навчальні досягнення здобувачів освіти оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок, на підставі результатів виконання всіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру: аудиторної роботи під час лекційних, практичних занять, самостійної роботи.

Поточна оцінка – це сума балів, які отримує здобувач освіти за поточну роботу з відповідних тем. Максимальний бал за кожен з форм роботи визначає силабус освітнього компонента. Результати поточного контролю знань здобувачів освіти вносяться до журналу обліку роботи академічної групи і враховуються під час виставлення підсумкового балу з ОК. Для усвідомленого й системного засвоєння курсу необхідною є систематична навчально-пізнавальна робота студентів в усіх видах і формах її організації: лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота. Аудиторні заняття переважно проводяться у вигляді лекцій, найчастіше – проблемних лекцій; практичних занять – з використанням інтерактивних методів: бесіда, дискусія, проєктна діяльність, моделювання та робота в малих групах. На практичному занятті студенти презентують конкретну проблему, вчать дискутувати, аргументовано доводити свою точку зору; об’єктивно оцінювати власні знання й уміння, а також, як експерти – знання своїх колег-одногрупників.

Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач освіти за поточну навчальну діяльність, становить **100 балів**.

Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом ОК.

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 100.

Повторне складання заліків допускається не більше як два рази з кожного освітнього компонента: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Оцінювання знань здобувачів освіти під час аудиторних занять

Таблиця 4

К-ть балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
10 балів	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
8 балів	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
6 балів	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання освітнього компонента, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Політика щодо відвідування занять

Відвідування занять дає можливість отримати задекларовані загальні та фахові компетентності, вчасно та якісно виконати завдання.

Відвідування занять є обов'язковим.

З поважних причин (наприклад, хвороба (довідка від сімейного лікаря), працевлаштування за фахом (довідка з місця роботи)) навчання може відбуватися за індивідуальним графіком (онлайн) за погодженням із деканом факультету. Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове. До практичних занять здобувачі освіти готують навчально-методичні кейси (електронні, рукописні, друковані) та презентують їх в аудиторії із застосуванням мультимедійної презентації та сучасних інструментів освітнього процесу (інфографіки, інтелект-карти, таблиці, схеми, інтерактивні стрічки, діаграми і т. ін.). Пропуски практичних занять відпрацьовуються: здобувач освіти опрацьовує тему самостійно, виконує практичні завдання до теми, укладає навчально-

методичні кейси. На консультаціях здобувач освіти має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Політика щодо академічної доброчесності

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності відповідно до норм загальнолюдських та європейських цінностей, Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Статуту Волинського національного університету імені Лесі Українки, зокрема:

- не толерувати плагіат, списування, неправомірне використання чужих напрацювань;
- використовувати у навчальній або дослідницькій діяльності лише перевірені та достовірні джерела інформації та правильно оформляти покликання на використані інформаційні джерела;
- подавати на оцінювання лише самостійно виконану роботу, що не є запозиченою або переробленою з іншої, виконаною іншими особами.

Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі є підставою для її незарахування.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного контролю результатів навчання (*для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей*); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Не дотримання академічної доброчесності стане причиною стягнень, за що можуть відніматися бали.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, з метою підвищення підсумкової оцінки не дозволяється.

Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми.

Заборгованість із модуля повинна бути ліквідована здобувачем у позааудиторний час до початку підсумкового контролю з наступного модуля. Кінцевий термін ліквідації заборгованості з модульного контролю обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії.

V. Підсумковий контроль

Із освітніх компонентів, де формою контролю є залік, оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

1. Поняття наступності у педагогічній літературі.
2. Основні аспекти проблеми наступності.
3. Шкільна зрілість дошкільнят, її зміст та складові компоненти.

4. Фізична готовність як складовий компонент готовності до навчання.
5. Особливості організації навчально-виховної роботи з фізичної підготовки дітей.
6. Критерії фізичної готовності дитини до школи
7. Особистісний (мотиваційний) компонент готовності дитини до школи.
8. Складові особистісної готовності дитини до школи.
9. Педагогічні засоби формування особистісної (мотиваційної) готовності дошкільника до навчання у школі.
10. Поняття соціалізації особистості.
11. Соціальна ситуація розвитку дитини при переході із ЗНО в школу.
12. Шляхи формування соціальної готовності дитини до школи
13. Поняття "інтелект" та його структура.
14. Інтелектуальна готовність старших дошкільників до навчання в школі
15. Логіко-математичний розвиток старших дошкільників як основа їх інтелектуальної готовності.
16. Особливості емоційної сфери старших дошкільників.
17. Особливості вольової сфери старших дошкільників.
18. Організація педагогічної роботи з формування емоційно-вольової готовності старших дошкільників до навчання в школі
19. Показники психологічної готовності дитини до школи
20. Діагностика психологічної готовності дитини до навчання.
21. Поради до проведення співбесіди з дитиною
22. Поняття, види та ознаки шкільної адаптації.
23. Рівні адаптації дітей до школи
24. Ознаки успішної адаптації дитини до НУШ
25. Поняття та ознаки шкільної дезадаптації.
26. Форми, причини дезадаптації
27. Сприятливі умови адаптації майбутнього першокласника до навчання
28. Гра та її роль у розвитку дитини.
29. Структура та класифікація ігор.
30. Особливості використання дидактичних, сюжетно-рольових та рухливих ігор при формуванні готовності дітей до школи. 3
31. Особливості соціальної адаптованості дітей старшого дошкільного віку з порушенням зору, слуху, мовлення
32. Основні складові моделі соціальної адаптованості старших дошкільників з особливими потребами
33. Погляди учених на формування соціальної адаптації дітей з особливими потребами у наукових працях
34. Труднощі у старших дошкільників, які виникають через знижений стан здоров'я
35. Основні складові соціально-психологічної адаптації у старших дошкільників з особливими потребами
36. Сутність взаємодії ЗДО і батьків щодо готовності дитини до школи
37. Форми спільної роботи ЗДО і сім'ї
38. Етапи взаємодії ЗДО і батьків
39. Наступність у діяльності ЗДО та школи в КНР (Китай)
- 40.
41. Наступність у діяльності ЗДО та школи в Германії.
42. Наступність у діяльності ЗДО та школи в Швейцарії
43. Наступність у діяльності ЗДО та школи в Болгарії

VI. Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітнього компонента

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси (літературні джерела, рекомендована література (основна, додаткова, Інтернет-ресурси) та інші джерела).

1. Антонюк В.З., Алєндарь Н.І. Гра як засіб формування готовності дітей до навчання в школі. *Педагогічний часопис Волині : науковий журнал*. 2020. №1 (16). С.52-59
2. Антонюк, В. Антонюк, Н. (2022). Теоретичні аспекти формування соціальної готовності дитини старшого дошкільного віку до навчання в НУШ. *Ввічливість. Humanitas*, 3, 11–18, doi: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2022.3.2>
3. Богуш А. Головні аспекти підготовки дітей до школи : педагогічна спадщина В. К. Котирло. *Дошкільне виховання : щомісяч. наук.-метод. журн. для педагогів і батьків*. 2011. К. С. 2-4
4. Большакова І.І. Майбутні першокласники : формування мотивації навчання. *Початкова освіта. Шкільний світ : Перша українська газета для першого вчителя*. 2011. N 48. С. 13-16
5. Дитина. Програма виховання і навчання дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту: О.В. Огневюк, К.І. Волинець; наук. кер. програмою О.В. Проскура, Л.П. Кочина, В.У. Кузьменко, Н.В. Кудикіна; авт. кол. Г.В. Беленька, Е.В. Белкіна, О.Л. Богініч [та ін.] / Мін. осв. і наук., мол. та спорту України, Головн. упр. .- К.: КМІУВ ім. Б.Грінченка, 2012. – 492 с.
6. Жовнер С., Бобро О., Погребняк Т. Системний підхід до забезпечення наступності і перспективності між дошкільним закладом і школою. *Вихователь – методист*, 2011. №4.С.16-33.
7. Назаренко Г. І. Шестирічна дитина в школі: Методичні рекомендації для вихователів дошкільних закладів; учителів початкових класів та батьків. Х.: ХОНМІБО, 2019. 32 с.
8. Рожок Т., Харматова В. Забезпечення наступності між дошкільним навчальним закладом та початковою школою. *Вихователь-методист*, 2012. №8. С.43-46.
9. Стратілат І. Знайомтеся - старший дошкільник. *Початкова освіта. Шкільний світ : Перша українська газета для першого вчителя*. 2017. N 48. С. 10-12
10. Іщенко Л. Наступність в екологічному вихованні: (старш.дошкільників та молодших школярів). *Початкова школа*. 2018.№9. С.31-34.
11. Коваленко Олена. Проблеми наступності дошкільної і початкової освіти: теоретико-методологічний аспект. *Початкова освіта. Шкільний світ : Перша українська газета для першого вчителя*. 2018. N 48. С. 3-6

12. Коваленко О. В. Теоретико-методологічні проблеми наступності дошкільної і початкової освіти . *Наука і освіта : наук.-практ. журн. Півд. наук. Центру АПН України*. 2011. № 4. С. 190-194.

13. Ліждвой Л. Взаємозв'язок і взаємоузгодженість: наступність дошкільної та початкової освіти . *Дошкільне виховання : щомісяч. наук.-метод. журн.* 2011. N11. С.16-20

14. Пісоцька Л.С. Психологічні фактори наступності дошкільної і початкової загальної освіти: Підготовка дітей до школи: Наступність і перспективність: зб. В.І. Войтенко, Л.А. Грицюк, 2002.С. 18-20.

Додаткова

1. Концепція «Нова українська школа» Схвалено рішенням кол. МОН України від 27.10.2016. URL:<https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainskashkola> (дата звернення 05.01.2019).

2. Дуткевич Т. В. Дошкільна психологія : навч. посіб. / Т. В. Дуткевич. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 392 с.

3. Калмикова Л. Сучасні проблеми наступності й перспективності та шляхи їх вирішення. Наступність і перспективність у навчанні й вихованні дітей дошкільного та молодшого шкільного віку: Матеріали конференції. – Переяслав - Хмельницький, 2000. – С. 10–15.

4. Крупник Г.А. Особливості психологічного супроводу адаптації першокласників до навчального процесу / Крупник Г.А. // *Таврійський вісник освіти*. – 2014. – № 2 (46). – С. 251-257.

5. Про забезпечення взаємодії в освітній роботі з дітьми старшого дошкільного і молодшого шкільного віку : інструктивно-метод. рекомендації . *Дошкільне виховання : щомісяч. наук.-метод. журн. для педагогів і батьків*. 2011. N9. С. 4-6

6. Прокопенко В. Сьогодні - п'ятирічні, а завтра – школярі. *Дошкільне виховання : Щомісячний науково-методичний журнал для педагогів* . 2004. N11. С.12

Інтернет-ресурси:

1. <http://lib.iitta.gov.ua/view/divisions/ins=5Fspe=5Fped>

2. <http://osvita.ua>

3. <http://znannya.info>